

Beszámoló

a Nemzeti Kulturális Alap Múzeumok Kollégiuma

*„Állományvédelmi munkához és restauráláshoz szükséges szakmai anyagok,
eszközök beszerzésére a Szombathelyi Képtár restaurátor műhelyébe”*

című pályázatához

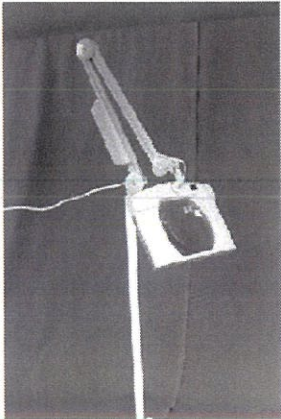
Azonosító: 209111/00079

ÁLLOMÁNYVÉDELMI MUNKÁHOZ ÉS RESTAURÁLÁSHOZ SZÜKSÉGES SZAKMAI ANYAGOK, ESZKÖZÖK BESZERZÉSE A SZOMBATHELYI KÉPTÁR RESTAURÁTOR MŰHELYÉBE

A BESZERZETT ESZKÖZÖK ÉS ANYAGOK TÉTELES FELSOROLÁSA

Állományvédelmi eszközök listája:

Beszerzett eszközök megnevezése	Mennyiség	Leírás	Fotó
nehézvasaló	1db	Nehéz vas, kb. 3 kg súlyú vasaló, krómozott alappal kézi vasaláshoz, hogy a vas súlya elősegítse a vasalt tárgy (festmény) nyomását. Termosztáttal ellátva. A termosztát tartománya kb. 150° C-ig terjedjen.	
múzeumi porszívó és tartozékai: (pót zsákok pót HEPA filter pót Carbon filter)	1 db	Ideális a restaurálási műhelyekben, múzeumokban, archívumokban és könyvtárakban használt, kompakt és nagyon könnyű, általános használatú porszívó, amely szív és fúj. Lehetőleg rendelkezzen elektronikus tápszabályozóval, melynek tartománya 20 W -1,300 W. A készülék szénzsűrővel és HEPA szűrővel is rendelkezik.	
restaurálási lámpa	1 db	Restaurátori segédeszköz. Jellemzők: kompakt fluoreszcens 9W/4000K (nappali fény), mozgó kar, nagyítás: 3 dioptria.	

Állományvédelmi anyagok listája:

Beszerzett anyagok megnevezése	Mennyiség
savmentes csomagolópapír	1 tekercs (100x500 m)
Planatol Plaxanol papír- és textil ragasztó	2 L
vegyszerek:	össz.25L
Etil-alkohol 96%	10 L
Aceton	10 L
Dimetil-formamid	2 L
Szalmiák 20%-os	5 L
Lakkbenzin	5 L
Toluol	3 L

AZ ANYAGOK, ESZKÖZÖK RÉVÉN ELVÉGZETT ÁLLOMÁNYVÉDELMI MUNKA ÉRTÉKELÉSE ÉS ADATAI, AZ ESZKÖZBESZERZÉS HASZNOSULÁSA FOTÓKKAL ILLUSZTRÁLVA

A pályázott eszközök és anyagok beszerzésének indoka és hasznosulása

A sikeres pályázati támogatás révén előrelépés történt a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumhoz tagintézményként tartozó Szombathelyi Képtár állományvédelmi felszereléseinek és a restauráláshoz szükséges szakmai anyagkészleteinek gyarapodásában. Mivel a Képtár a múzeum restaurátor osztályának feladatai közül a képző- és (textil) iparművészeti anyag restaurálását látja el, ezért az *intézmény restaurátorműhelye speciálisan a festményrestaurálás szakterületére felszerelt, ám a zömmel 30 éves eszközpark elavult, amortizált, hiányos, frissítésre szorult. A helyiség természetes megvilágítása viszonylag jó, de a lámpatestek hagyományos neoncsöves megoldásúak, ezért évszak- és napszak függvényében plusz helyi megvilágítás szükségeltetik. A változatos, különféle alapanyagú és készítésechnikájú gyűjteményi anyag különböző restauratori megoldásokat, de sok esetben azonos eszközöket igényel. Alapvető közös eszközigényként merült fel a **speciális múzeumi porszívó, a speciális műtárgyvasaló, és mobil világítótest**. Ezek beszerzéséhez szinte kizárólag pályázati úton volt lehetőség. Az eseti és tervezett festészeti anyag restaurálásához és a textilművészeti anyag konzerválásához felhasznált **vegyszerek** beszerzése is nagyrészt pályázati úton kerül beszerzésre. Az állományvédelmi kritériumoknak való megfelelés okán, a helyes raktározás és a gyakorta váltakozó - főként textilművészeti időszak kiállítások elengedhetetlen csomagolóeszköze, a **savmentes papír** beszerzése is feltétlen indokolt volt.*

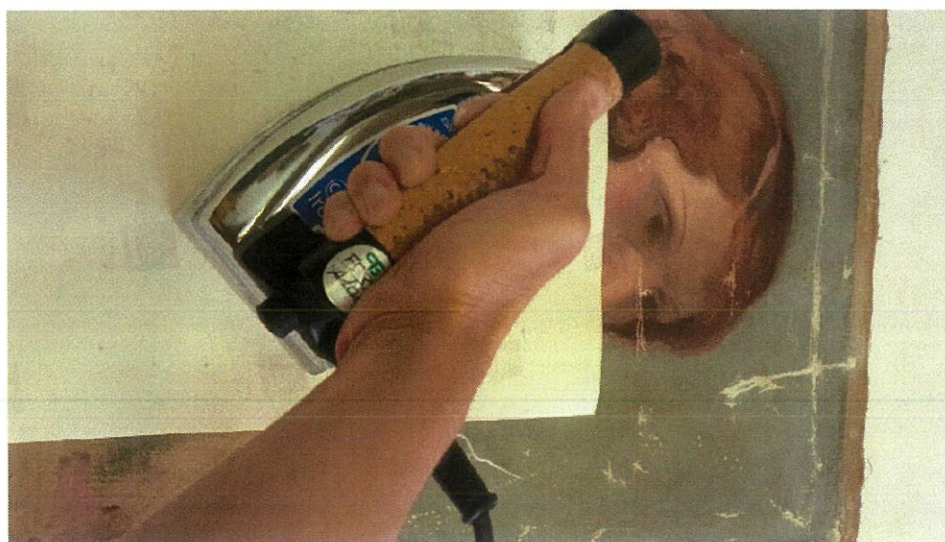
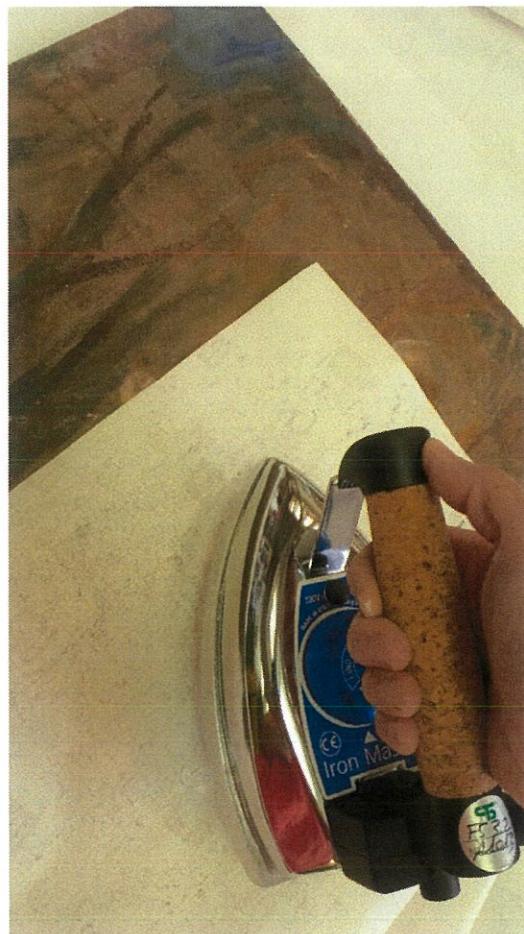
Az eszközfrissítés hasznosulása a prevencióra és restaurálásra szoruló műtárgyak típusai szerint

*A restaurálásra szoruló műtárgyak közül legjellemzőbb a **festmények** aránya. A festményeken végzendő leggyakoribb jellemző munkafázisokhoz (úgy mint pergő, meglazult festékréteg rögzítése hát- illetve elülső oldali vagy konzerváló gyanta bevasalásával, a hullámosodások megszüntetése, a hordozó megerősítése vasalással, retusálás) a rendelkezésre álló vasaló- és világító eszközök nem voltak megfelelőek. A **textilművészeti alkotások** -gyűjteményen belüli jelentőségüket és karbantartási igényüket tekintve is- kiemelt darabjai a **tér- és faltextilek**. Esetükben a legfontosabb feladat a por elleni védekezés: a megfelelő tároláson, csomagoláson túl a rendszeres porszívózásnak kulcsszerepe van.*

Az anyagbeszerzések hasznosulása

*Az állományvédelem, illetve preventív konzerválás tekintetében a raktári körülményeket vizsgálva, a gyűjtemény legnagyobb tételszámú csoportjának, a **grafikai anyagnak** tárolása kapcsán merült fel a problémamegoldás igénye a tárolás savmentes körülményeinek javítására. Az érintett anyag megfelelő megoldást adó, speciális, fiókos, fém grafikai tárolókban van elhelyezve, ám a rendszerezés elve és a darabszám miatt kissé zsúfoltan. A **grafikai művek** zömmel **savmentes papír ívekkel** elválasztva voltak egymásra helyezve, amik a rendszeres, körülményes, nehézkes mozgatás következtében folyamatosan sérültek, szakadtak, gyűrődtek, illetve sok helyütt hiányoztak. A paszpartuk sok esetben műanyag ragasztószalaggal javítva voltak ragasztva és széttestek, ami a mozgatásnál további szétcsúszást, szakadást eredményezett. Az újra ragasztásokat speciális könyvkötészeti ragasztóval kell ragasztani, ezért a **grafikai tárolókban elhelyezett anyag rendberakásához feltétlenül szükségeltetik a savmentes papír és a speciális könyvkötő ragasztó, a Planatol**. Ez az anyag egyes textilek ragasztására is alkalmas, ezért gyakran e célra is szükségeltetik. Ezen túl, a savmentes papír alapfeltétele a textil alapú műtárgyak állományvédelmi szempontoknak megfelelő csomagolásának, raktározásának is. Az intézmény állandó kiállítása 2021/2022. évben megújult, újra nyitott. Az előzőekben, kiállításon bemutatott műtárgyak új koncepcióban cserélődtek, eddig be nem mutatott darabok kerültek nyilvánosságra a raktárból. Ezért a **kiállítandó anyag, igényes bemutatása érdekében állapotfrissítést igényelt, ami az apróbb esztétikai hibák, mozgatásból adódó kisebb sérülések kiküszöbölésén túl elsősorban és nagymértékben a tisztítási munkafázist jelentette. Az állandó kiállításba került festmények tisztítása megnövekedett vegyszerfelhasználást igényelt, amit a kifogyóban lévő vegyszerkészlet nem tudott volna kiszolgálni.***

A beszerzett eszközök fotói és hasznosulásuk

A nehézvasaló használatba vétele

A speciális múzeumi porszívó használata a fal- és tértextilek portalanítására

A restaurálási lámpa használata fetményretusáláshoz

A savmentes papír felhasználása a grafikai tárlók rendbetételére
és a textilművészeti anyag csomagolására

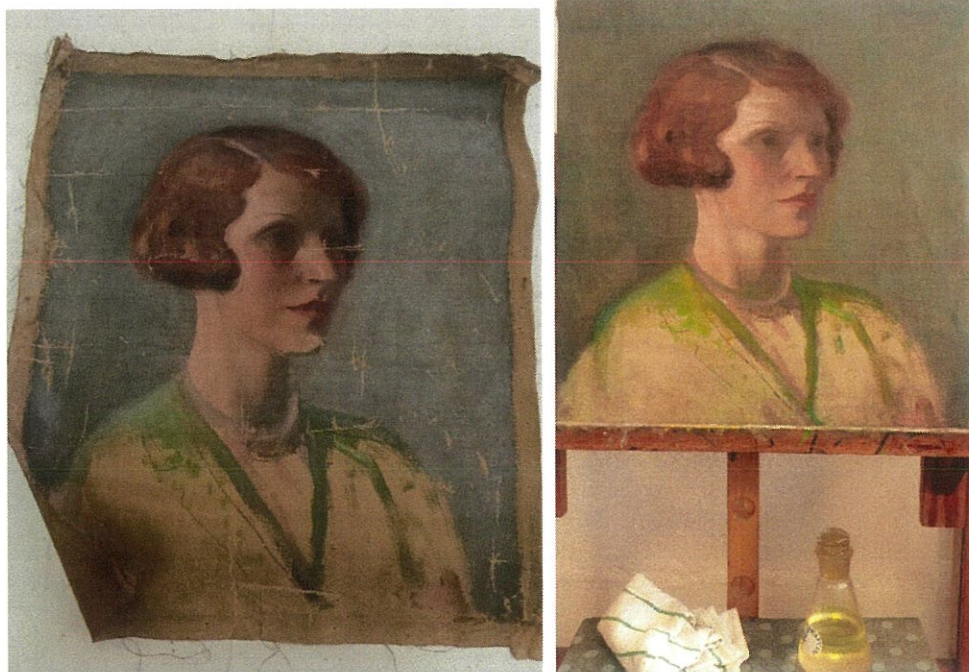

A beszerzett vegyszerkészlet

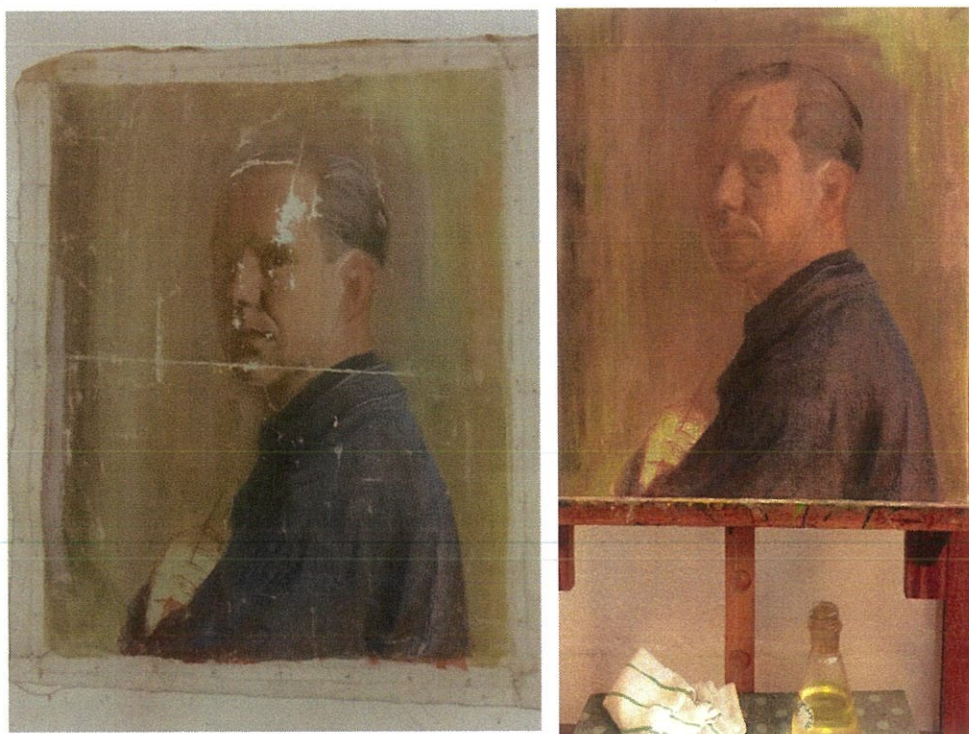
Az állandó kiállítás a megújulás előtt és a tisztított képekkel a megújulás után

A beszerzett eszközök és anyagok felhasználásával végzett restaurálások

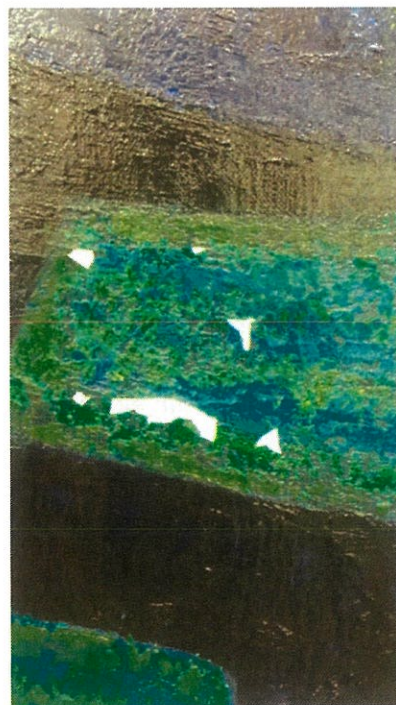
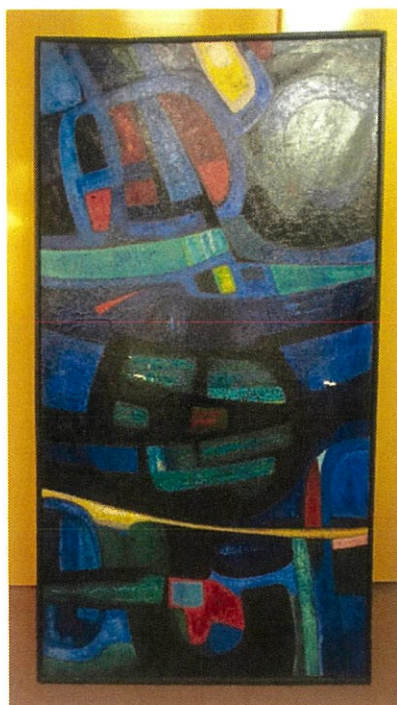
Diósy Antal Női portré, Olaj, vászon, vakkeret nélkül, 5,5x45 cm, Ltsz.: F.2011.79.

restaurálás előtt és után

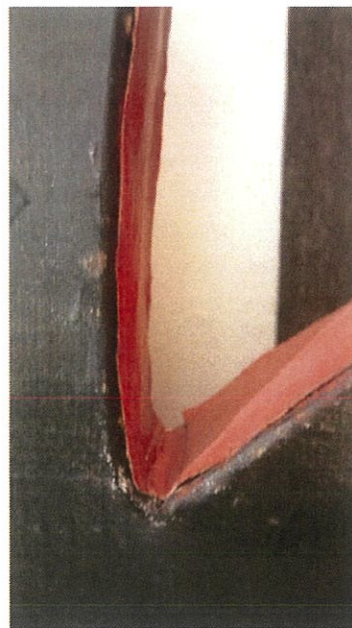

Diósy Antal Önarckép, Olaj, vászon, vakkeret nélkül 59,5x50 cm, Ltsz.: F.2011.79.

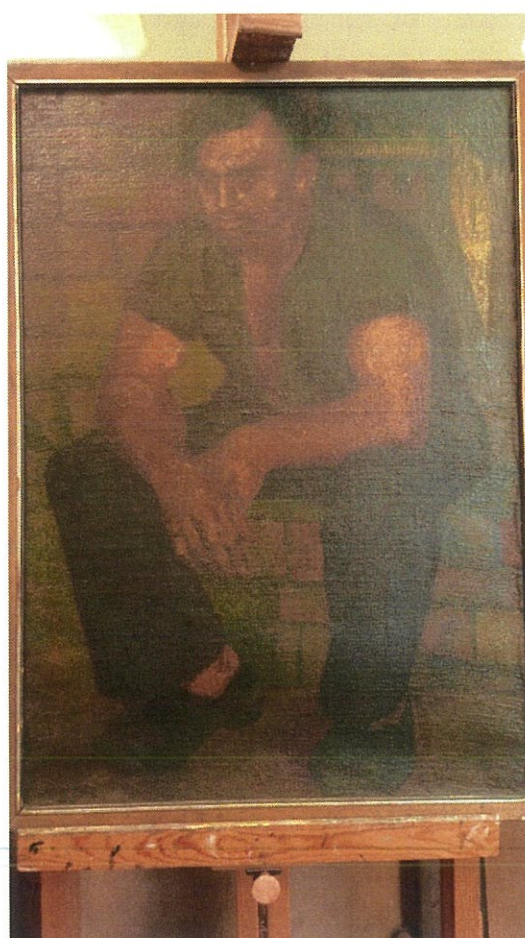
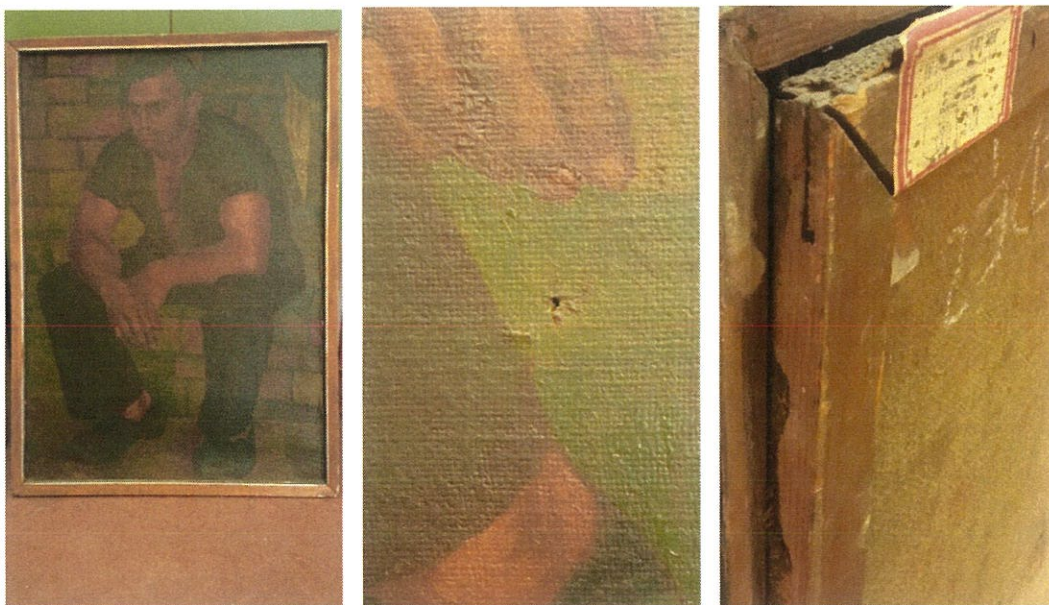
restaurálás előtt és után

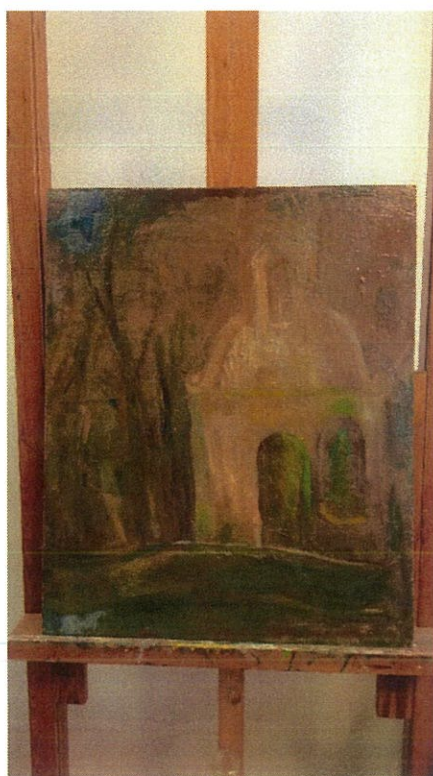
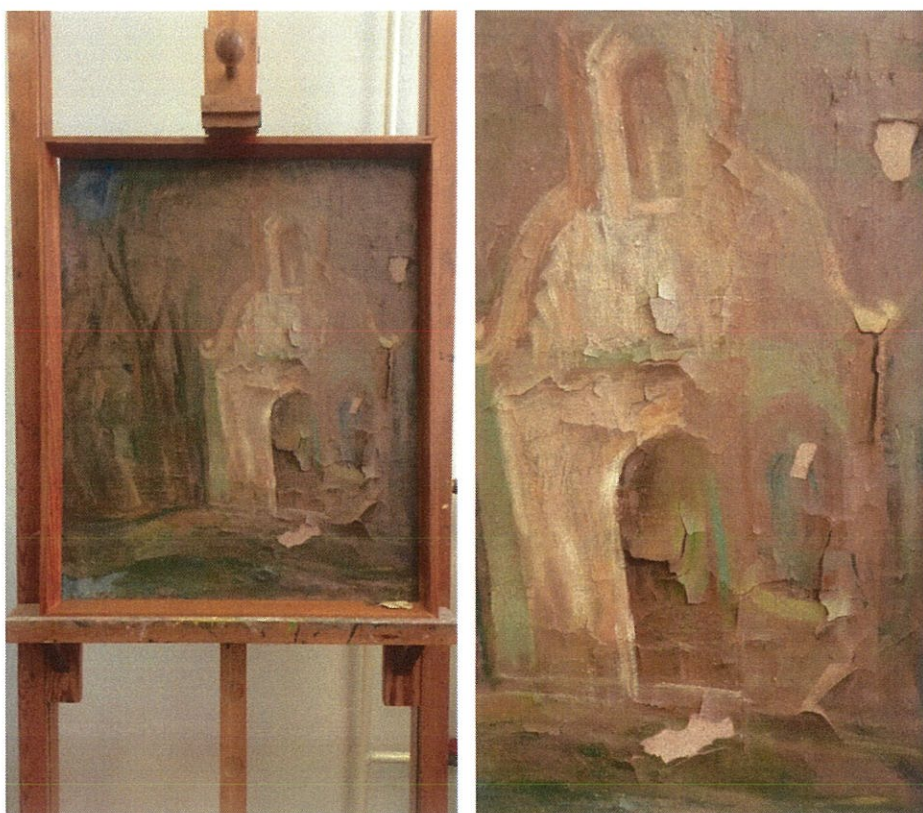
Molnár Sándor Alkony, 1969. Olaj, vászon 190x100 cm, Ltsz.: F.86.21.
az állandó kiállításban a restaurálás után

Lakner László Rózsza (Cikcakk), 1969. Olaj, vászon, 157x200 cm, Ltsz.: F.88.29.
elhelyezése az új állandó kiállításban restaurálás után

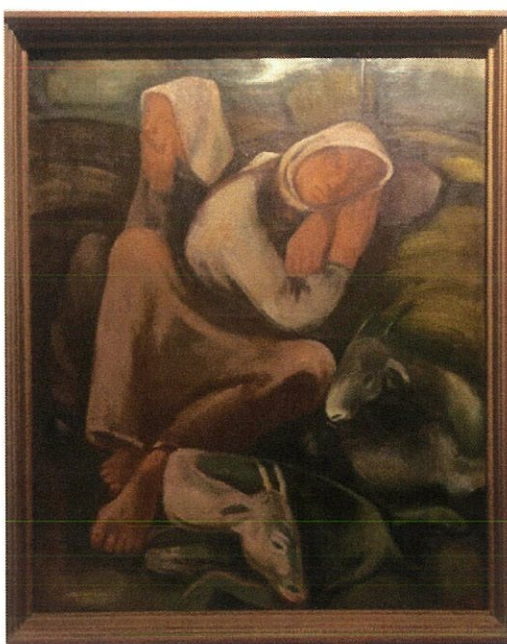
Bán Béla Ülő férfi, (évszám nélkül, 20.sz. közepe) Olaj, vászon 70x100 cm, Ltsz.: F.2016.3.1.
restaurálás előtt és után

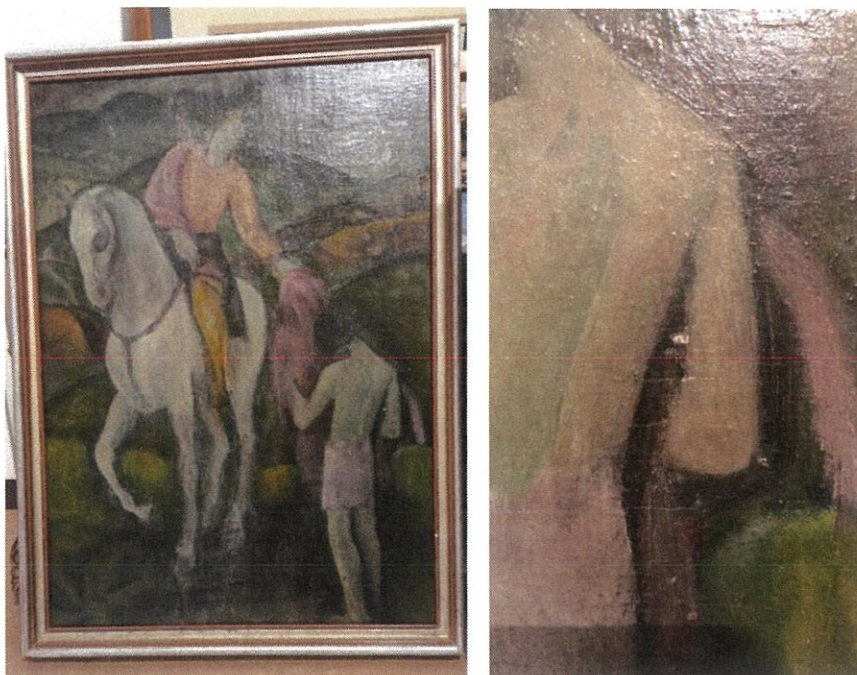
Szokolszky Miklós Szentkút, (évszám nélkül, 20.sz. második fele) Olaj, farost 50x60 cm Ltsz.: K.79.4.
restaurálás előtt és után

Spányi Béla Hegyi tó (19-20. század) Olaj, vászon 74x150 Ltsz.: 54.16.
restaurálás előtt és után

Bartha László Alvó pásztornők 1936., Olaj, vászon, 110x90 cm, Ltsz.: F.87.21
restaurálás előtt és után a kiállításban

Bartoniek Anna Szent Márton, 1927. előtt, Olaj, vászon, 54,7x40 cm Ltsz.: F.96.4.
restaurálás előtt és után a kiállításban

A restauráláshoz felhasznált anyagok, eszközök és módszerek

Restaurálási munkálatok

mű címe	eredeti állapot	munkafázisok
Ltsz.: F.2011.79. Diósy Antal Női portré, 20.sz. Olaj, vászon, vakkeret nélkül 51,5x45 cm	tisztítandó, repedezett, pergő festékréteg, hiányok	fizikai tisztítás, vasalás, kittelés, feszítés retusálás, lakkozás
Ltsz.: F.2011.79. Diósy Antal Önarckép, 20.sz. Olaj, vászon, vakkeret nélkül 59,5x50 cm	tisztítandó, repedezett, pergő festékréteg, hiányok	fizikai tisztítás, vasalás, kittelés, retusálás, lakkozás újrafeszítés
Ltsz.: F.86.21. Molnár Sándor Alkony, 1969. Olaj, vászon 190x100 cm	tisztítandó, repedezett, pergő festékréteg, hiányok	fizikai tisztítás, vasalás, kiegészítés, retusálás, lakkozás
Ltsz.: F.88.29. Lakner László Rózsa (Cikcakk) 1969. Olaj, vászon, 157x200 cm	tisztítandó, repedezett, festékréteg,	fizikai tisztítás, retusálás, lakkozás
Ltsz.: F.2016.3.1. Bán Béla Ülő férfi, 20.sz.közepe Olaj, vászon 70x100 cm	erősen szennyezett, besárgult lakkréteg, lyukas vászon, hullámosodás keret probléma	fizikai tisztítás, vasalás, hátoldali foltozás, kittelés, retusálás, lakkozás keret tisztítása, hiánypótlása, festése
Ltsz.: K.79.4. Szokolyszky Miklós Szentkút 20.sz.második fele Olaj, farost lemez 50x60 cm	erősen pergő, elvált festékréteg, tisztítandó, lakkozási keret tisztítás, lakkozás	vasalás, fizikai tisztítás, kittelés, retusálás, lakkozás keret tisztítás, hiánypótlás, festés
Ltsz.: 54.16. Spányi Béla Hegyi tó, Olaj, vászon, 74x150 19-20.sz.	tisztítandó, besárgult lakkréteg, felületi karcok, kisebb kopások	fizikai tisztítás, retusálás, lakkozás
Ltsz.: F.87.21. Bartha László Alvó pásztornők 1936. Olaj, vászon, 110x90 cm	tisztítandó, repedezett festékréteg, hiányok	fizikai tisztítás, vasalás, kittelés, retusálás, lakkozás
Ltsz.: F.96.4. Bartoniek Anna Szent Márton 1927. Olaj, farost, 54,7x40 cm	tisztítandó, kisebb hiányok	fizikai tisztítás, vasalás, kittelés, retusálás, lakkozás

A restauráláshoz felhasznált anyagok, eszközök:

- tisztítókeverékek: etanol 96 % szalmiák + víz + dammár, lakkbenzin + dimetil-formamid, aceton + toluol
- vatta, hurkapálcika
- diszperziós ragasztó
- szilikonpapír
- terpentín
- Mastix
- BEVA 371 konzerváló műgyanta
- nyúlenyv
- hegyikréta
- festővászon
- dammárlakk
- lakkozó ecsetek, retusecsetek
- művész olajfesték
- restaurátori vasaló
- restaurátori lámpa

Festménytisztítások

- tisztítókeverékek: etanol 96 % szalmiák + víz + dammár, lakkbenzin + dimetil-formamid, aceton + toluol
- vatta, hurkapálcika
- dammárlakk
- lakkozó ecsetek
- restaurátori lámpa

Összegzés

A sikeres pályázati támogatás eredményeképpen gyarapodhatott a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeumhoz tagintézményként tartozó Szombathelyi Képtár elavult állományvédelmi felszereltsége és a restauráláshoz szükséges szakmai anyagkészlet. A pályázati beszerzés célja a restaurátorműhely működéséhez elengedhetetlen alapszükségletek biztosítása volt. A megvásárolt restaurátori eszközök és anyagok a műtárgyvédelmi prevenciót, a műtárgyak konzerválását, illetve a restaurálási alap munkafázisok elvégzését szolgálják az intézmény két törzsanyag-gyűjtőköre: a festmények és a tér-és falitextilek tekintetében, ahogy azt az elvégzett és dokumentált állományvédelmi munka értékelése is alátámasztja. A vegyszerek beszerzése révén megtörténhetett a megújult állandó kiállítás festményeinek állapotfrissítése, helyreállítása. A csomagolóanyag beszerzése elsősorban a grafikai anyag raktári körülményeinek rendbetételét szolgálta, de egyben a textilművészeti anyag csomagolásához, raktározásához is biztosítja az elvárt körülményeket. Mind az eszközök, mind az anyagok a projekt keretén túl is szolgálják az zökkenőmentes restaurátori munkát, az állományvédelmi feltételeket.

Szombathely, 2022. 06. 13.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Bihari-Bakodi Szilvia'.

Bihari-Bakodi Szilvia

restaurátor

Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum -
Szombathelyi Képtár

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

Alulírott CSAPLÁROS ANDREA [pályázó képviselőjére jogosult] a SAVARIA MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM [pályázó neve] képviselőjében eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) 34. pontjában meghatározott**, az alábbiakban felsorolt **feltétel teljesült**:

- a támogatandó tevékenység nem minősül gazdasági tevékenységnek, az általam benyújtott pályázatba foglalt tevékenységek kapcsán piaci bevételeim nem érik el működési költségek legalább felét.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy az általam benyújtott beszámolóban a fenti feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat helyszíni ellenőrzés esetén rendelkezésre bocsátom, továbbá a pénzügyi elszámolás során a támogatott tevékenységgel kapcsolatban felmerült költségeket jogcímek szerinti bontásban, részletesen bemutatom.

Kelt: SZOMBATHELY, 2022. június 22.

pályázó képviselője

Nyilatkozat

az uniós állami támogatási szabályoknak a Kedvezményezett részére nyújtandó támogatásra történő alkalmazhatóságáról

Alulírott CSAPLÁROS ANDREA [pályázó képviselőjére jogosult] a SAVARIA MEGYEI HATÓKÖRŰ VÁROSI MÚZEUM [pályázó neve] képviselőjében eljárva kijelentem, hogy az általam megvalósított tevékenység tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett **állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény (2016/C 262/01) 196. pontjában meghatározott**, az alábbiakban felsorolt **feltétel teljesült**:

- a támogatandó tevékenységből megvalósuló szolgáltatásokat elsősorban magyar állampolgárok veszik igénybe, ezért a támogatásban részesített tevékenység más tagállamok piacaira és fogyasztóira legfeljebb marginális hatást gyakorol.

Jelen nyilatkozattal kötelezettséget vállalok arra, hogy a feltétel teljesülését alátámasztó tényeket, körülményeket és bizonyítékokat a szakmai beszámolóban részletesen bemutatom az alábbiak szerint:

1. A támogatott tevékenység megvalósítási helyének (helyszíneinek) ismertetése,
2. A támogatott tevékenység céljának ismertetése, és a megvalósulás körülményeinek bemutatása (a programmal elérendő cél, a megvalósításban résztvevők, a szolgáltatást igénybe vevők körének ismertetése).

Kelt: SZOMBATHELY, 2022. június 22.

pályázó képviselője